

Arabina pesārija efektivitāte priekšlaicīgu dzemdību novēršanā

Natālija Vedmedovska¹, Guna Bartule²,
Aija Brežinska², Santa Ūdre³

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Dzemdniecības un ginekoloģijas katedra, Latvija

²Rīgas pilsētas Dzemdību nams, Perinatālās diagnostikas nodaļa, Latvija

³Latvijas Universitāte, Dzemdniecības un ginekoloģijas katedra

Ievads. Dzemdes kakla nepietiekamība tiek definēta kā asimptomātiska dzemdes kakla saīsināšanās un dilatēšanās bez dzemdes kontrakcijām grūtniecības otrajā trimestrī. Tas skar ap 1% visu grūtniecību un 15–25% gadījumu ir iemesls perinatālajai mirstībai otrajā trimestrī sakarā ar priekšlaicīgām dzemdībām (PDz), t. i., līdz 37. gestācijas nedēļai. Arabina pesārijs varētu tikt rekomendēts kā alternatīva metode ķirurģiskai dzemdes kakla cerklāžai, ja, transvagināli izmeklējot dzemdes kaklu, tas ir kritiski saīsināts (< 5 mm) vai dilatēts (sk. 1. att.), jo tā ir relatīvi neinvazīva metode, kas uzlabo perinatālo iznākumu, pagarinot grūtniecības laiku.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija izvērtēt Arabina pesārija izmantošanas efektivitāti kā primāro ārstēšanas metodi dzemdes kakla nepietiekamības gadījumā un uzlabot perinatālos iznākumus, lietojot šo pesāriju priekšlaicīgu dzemdību novēršanai. Pētījumā tika lietota retroprospektīva grūtnieču anamnēzes analīze. Laikposmā no 2014. līdz 2017. gadam Rīgas Dzemdību namā un reproduktoloģijas centrā "iVF Rīga" tika ievadīti 77 Arabina pesāriji – 52 vienaugļa grūtniecībā un 22 daudzaugļu grūtniecībā, 10 no tiem bija dzemdes kakla pesāriji. Analīzē tika iekļautas 8 vienaugļa un 2 divaugļu grūtniecības ar kritiski īsu dzemdes kaklu (< 5 mm) vai pilnu dzemdes kakla dilatāciju un prolabējošu augļa pūsli. Pesārijs tika izņemts 37. grūtniecības nedēļā vai rodoties aizdomām par horionamnionītu, regulārām sāpīgām kontrakcijām un / vai *Diruptio Velamentorum Ovis Praematurus Spontanea* (DVOPS). Perinatālie iznākumi tika analizēti pēc šādiem kritērijiem: 1) gestācijas laiks, atrisinot grūtniecību (nedēļas + dienas), 2) jaundzimušā vispārējā stāvokļa izvērtējums pēc Apgares skalas, 3) jaundzimušā svars un garums, 4) mātes komplikācijas.

Rezultāti. Vidējais grūtniecības prolongācijas laiks vienaugļa grūtniecības grupā ir 8 nedēļas un 2 dienas, jaundzimušā Apgares skalas rādītāji – 7/8, vidējais svars – 2607 g un garums – 49,2 cm. Savukārt diviņu grūtniecību grupā grūtniecība tika pagarināta vidēji par 9 nedēļām un 2 dienām, Apgares skalas rādītāji jaundzimušajiem – 7/7, vidējais svars – 2138 g, garums – 45 cm. Divos gadījumos Arabina pesāriju nācās izņemt DVOPS dēļ. Ja dzemdes kakls bija dilatēts un augļa pūslis prolabēts, grūtniecību izdevās prolongēt 7 dienas, kuru laikā tika veikta jaundzimušā RDS profilakse; piedzimstot Apgares skalas rādītāji bija 6/7/7, svars 1100 g.

Secinājumi. Dzemdes kakla Arabina pesārijs ir pietiekami efektīva un neinvazīva alternatīva ķirurģiskai dzemdes kakla saūšanai kritiskas istmikocervikālās nepietiekamības gadījumā, kas ļauj pagarināt grūtniecības laiku pat ar prolabējošu augļa pūsli, lai samazinātu iespējamās komplikācijas, kas var būt priekšlaicīgi dzimušiem bērniem. Nepieciešami turpmāki pētījumi, lai pierādītu metodes efektivitāti.